

kao primjer rečenicu iz Musulinove »Gramatike za III. razred gimnazije«: *Mornari koji su praznovjerni ne idu petkom na more*, pa je kušala protumačiti učenicima, kad će se navedena relativna rečenica odvojiti zarezom, a kada ne. Kada ta relativna rečenica znači »praznovjerni mornari«, ne će se metnuti zarez, a kad znači »Mornari (a ti su praznovjerni)...«, stavit će se zarez. Nastavnica se uzalud mučila i uzalud upotrebila na to čitav sat. Učenici toga nisu mogli shvatiti, i sat je bio potpuno promašen, bez uspjeha.

Tumačiti dakle učenicima u nižim razredima gimnazije, odnosno sada u osmogodišnjoj školi logičku interpunkciju i njezinu primjenu — znači zapravo gubiti vrijeme, jer učenici te dobi toga ne mogu shvatiti. Tu može pomoći jedino upotreba gramatičke interpunkcije, jer će učenici spomenutih

razreda lakše uočiti, što je veznik, i naučiti one iznimke, kada ispred veznika (sastavnih) ne dolazi zarez. Višim razredima gimnazije već se može dopustiti upotreba logičke interpunkcije i dati im na volju, da prema toku svojih misli među ili ne među zarez, jer konačno znademo, da se i ti učenici još uvijek bore sa zavisnim rečenicama, pa bi baš njima odgovarao treći primjer interpunkcije, koji navodi spomenuti autor u citiranom članku.

Prema tome školska praksa zahtijevala bi zapravo upotrebu i tumačenje gramatičke interpunkcije, a kasnije, u višim razredima, primjenu logičke (ali nikako slobodne, anarhične) interpunkcije, na isti način, kako se u vidu koncentričnih krugova proširuje gramatičko gradivo u nižim razredima gimnazije. Tako bi imali biti podešeni i udžbenici s obzirom na primjenu interpunkcije.

Dr. Uinko Dorčić

VIJESTI IZ HRVATSKOG FILOLOŠKOG DRUŠTVA

Čitaoci *Jezika* bili su nekoliko puta obavještavani, da se pored *Jezika* nastojanjem upravnog odbora Hrvatskog filološkog društva u Zagrebu pokreću još dva časopisa: *Umjetnost riječi* i *Filologija*, i to ovaj posljednji u suradnji s Jugoslavenskom akademijom znanosti i umjetnosti. Sada to već nisu obećanja, nego stvarnost: od prvog su časopisa izašla već tri broja, a od drugoga omašan prvi svezak sa 249 strana, a drugi je već pripremljen za štampu.

Osnovni je zadatak *Umjetnosti riječi*, kojoj je glavni urednik dr. Zdenko Škreb, da proučavanjem jezičnoga izraza ocjenjuje vrijednost umjetničkih djela naše književnosti. Svaki ljubitelj i nastavnik književnosti naći će u tom časopisu mnogo pobuda, uputa i pomoći u svojem nastojanju da prodre u bit umjetničkoga djela. Časopis izlazi četiri puta na godinu, a godišnja pretplata u iznosu od 350 Din šalje se Hrv. filol. društvu u Zagrebu, Trg maršala Tita 14, na ček. račun 40-KB-6-Ž-1590.

Filologija se pojavila na književnom tržištu kao izdanje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, odjela za filologiju, u mjesecu srpnju g. 1957. pod uredništvom dra. Mirka Deanovića, dra. Mate Hraste i dra. Josipa Torbarine. Zadatak je tome časopisu, koji treba da izlazi dvaput na godinu, da objavljuje naučne rasprave i prikaze ne samo o našem jeziku i književnosti, nego i o jeziku i književnosti drugih naroda, s kojima smo povezani kulturnim interesom. *Filologija* se naručuje u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, pa je najtoplije preporučujemo našim članovima, a osobito knjižnicama svih škola, u kojima se poučava jezik i književnost.

I na kraju još jedna obavijest: godišnja skupština Hrv. fil. društva održat će se 16. veljače 1958. u 10 sati prije podne u X. dvorani Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Molimo članove. da prisustvuju skupštini u što većem broju.

Lj. J.

JEZIK, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika. — Izdaje Hrvatsko filološko društvo u Zagrebu. — Uređuje uređivački odbor: *Josip Hamm, Mate Hraste, Ljudevit Jonke*. —

Glavni i odgovorni urednik: *Ljudevit Jonke*. — Časopis izlazi svaka dva mjeseca.